

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind controlul și conduita personalului cu atribuții de control

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art.1. - (1) Prezenta lege reglementează principiile și regulile generale cu privire la exercitarea controlului și la normele de conduită profesională a personalului cu atribuții de control, în scopul asigurării creșterii calității și eficienței acestei activități.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică personalului cu atribuții de control, indiferent de funcția sau postul pe care îl ocupă în autoritățile, instituțiile sau structurile din :

- a) administrația publică centrală de specialitate, cu excepția celor autonome;

b) administrația publică locală.

Art.2. - În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile folosite au următoarea semnificație :

a) control – activitatea de verificare, inspecție și analiză a unui sector de activitate sau a unei activități distincte, efectuată în scopul asigurării respectării actelor normative aplicabile în domeniul de activitate respectiv;

b) control inopinat – controlul efectuat în urma unei reclamații, sesizări sau autosesizări, fără anunțarea, în prealabil, a entității controlate;

c) act de control – proces-verbal, raport, notă sau orice alt document în care se consemnează rezultatele controlului;

d) entitate publică cu atribuții de control – autoritate sau instituție a administrației publice centrale sau locale, precum și structurile din cadrul acestor autorități sau instituții publice, în care își desfășoară activitatea personalul prevăzut la lit.f);

e) entitate controlată – persoană juridică, structură fără personalitate juridică sau persoană fizică autorizată să desfășoare activități economice sau să exercite profesii liberale, asupra căreia autoritățile prevăzute la lit.d) exercită controlul în condițiile legii;

f) personal cu atribuții de control - personalul care, în temeiul raporturilor juridice pe care le are cu entitățile prevăzute la lit.d), are atribuții de control potrivit dispozițiilor legale și a regulamentelor de organizare și funcționare;

g) conflict de interese – situația prevăzută la art.4 lit.e) din Legea nr.7/2004 privind Codul de conduită al funcționarilor publici și de art.4 lit.e) din Legea nr.477/2004 privind Codul de conduită al personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice.

CAPITOLUL II

Scopul și principiile controlului

Art.3. - Scopul controlului constă în aplicarea și respectarea de către entitatea controlată a prevederilor din cuprinsul actelor normative în domeniul specific de activitate al acesteia, a calității serviciului public prestat, precum și îndeplinirea obligațiilor legale ce îi revin acesteia.

Art.4. - Controlul se organizează și funcționează având ca principii de bază:

a) legalitatea: controlul poate fi exercitat dacă este reglementat expres prin lege;

b) oficialitatea: controlul se exercită în temeiul unei împuterniciri exprese a conducătorului autorității competente sau a altor persoane desemnate, conform regulamentului de organizare și funcționare, statutului sau altor acte interne de organizare și funcționare de natură să angajeze autoritatea respectivă, cu excepția controlului ierarhic;

c) regularitatea: controlul trebuie să se desfășoare la intervale rezonabile de timp, astfel încât să stabilească periodic modul în care entitatea controlată își îndeplinește obligațiile legale și să nu afecteze activitatea normală a acesteia;

d) planificarea: fiecare control se planifică, exercitându-se pe baza unui plan de control, cu excepția controalele inopinate;

e) egalitatea de tratament: personalul cu atribuții de control își exercită îndatoririle cu respectarea acelorași norme și reguli deontologice față de toate entitățile controlate;

f) confidențialitatea: personalul cu atribuții de control are obligația să nu divulge date, documente sau informații clasificate ori care nu sunt destinate publicității, despre care a luat la cunoștință în timpul desfășurării controlului;

g) profesionalismul: presupune exercitarea atribuțiilor de control cu competență, responsabilitate, eficiență, conștiinciozitate și corectitudine;

h) integritatea: personalul cu atribuții de control este obligat să își îndeplinească îndatoririle cu bună credință, să respingă orice încercare de influențare sau de deturnare de la obiectivele și scopul propus, să nu pretindă și să nu primească, în nici o împrejurare, bani ori alte foloase sau promisiuni de astfel de foloase, pentru ascunderea rezultatelor reale ale controlului sau pentru avantajarea, în orice mod, a entității controlate;

i) obiectivitatea și imparțialitatea: obligă personalul cu atribuții de control să realizeze obiectivele propuse, să constate și să elaboreze concluziile și propunerile pe baza datelor și documentelor examinate, cu eliminarea interpretărilor subiective, nesustținute și părtinitoare;

j) consecvența: atitudinea personalului cu atribuții de control trebuie să fie principială, bazată pe respectarea legii;

k) proporționalitatea: măsurile propuse sau dispuse și/sau sancțiunile aplicate trebuie să fie în conformitate cu prevederile legale și proporționale cu gravitatea faptelor comise.

Art.5. – (1) O entitate poate fi supusă, într-un an, unui singur control, de aceeași natură, cu aceleași obiective și pentru aceeași perioadă verificată, dacă legile speciale nu prevăd un alt termen.

(2) Repetarea controlului poate avea loc numai în următoarele situații:

a) obținerea unor date sau informații de natură să modifice rezultatele controlului anterior;

- b) când există indicii că în continuare se săvârșesc faptele sancționate anterior;
- c) descoperirea unor încălcări ulterioare ale reglementărilor legale de către entitatea controlată;
- d) necesitatea verificării îndeplinirii măsurilor dispuse printr-un control anterior;
- e) alte situații prevăzute de legile speciale.

CAPITOLUL III

Conduita personalului cu atribuții de control

Obligații și drepturi

Art.6. – (1) Conduita personalului cu atribuții de control trebuie să aibă, ca obiectiv, desfășurarea activității într-o manieră corespunzătoare celor mai înalte standarde profesionale și evitarea oricărui comportament care l-ar putea discredita.

(2) Conduita personalului cu atribuții de control trebuie să reflecte, cel puțin, respectarea principiilor de bază ale activității de control în contextul drepturilor și obligațiilor ce revin, potrivit legii, acestei categorii de personal.

Art.7. - (1) Personalul cu atribuții de control este obligat să nu participe la nici o acțiune dacă, în raporturile cu reprezentanții sau ceilalți membri ai entității controlate, este incompatibil sau se află în conflict de interese.

(2) Este incompatibil personalul cu atribuții de control care:

- a) verifică activitatea unei entități în care își desfășoară activitatea soțul/soția sau rude până la gradul al IV-lea inclusiv;

b) s-a pronunțat anterior, în orice mod, cu privire la cauza supusă controlului.

(3) Se află în conflict de interese personalul cu atribuții de control care:

a) beneficiază, direct sau prin persoane interpuse, în condiții preferențiale, de serviciile, produsele, lucrările sau fondurile entității controlate;

b) este acționar, asociat, fondator, administrator, cenzor al entității controlate sau beneficiar, direct sau prin persoane interpuse, al unei sponsorizări, al unei alte liberalități sau este în relații contractuale cu entitatea controlată, ori cu reprezentanții acesteia, cu excepția cazurilor în care legea permite o astfel de situație;

c) are o rudă de până la gradul IV, soțul sau soția acționar, asociat, fondator, administrator, cenzor al entității controlate sau beneficiar, direct sau prin persoane interpuse, al unei sponsorizări, al unei alte liberalități sau este în relații contractuale cu entitatea controlată, ori cu reprezentanții acesteia, cu excepția cazurilor în care legea permite o astfel de situație;

d) îndeplinește o funcție onorifică sau remunerată în cadrul entității controlate, precum și dacă a fost angajat al acesteia în ultimii 5 ani, ori dacă beneficiază de alte avantaje de la entitatea controlată.

(4) Personalul cu atribuții de control este obligat să notifice, de îndată, conducerii autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea survenirea oricărei situații de incompatibilitate sau conflict de interese, în vederea desemnării altei persoane pentru realizarea obiectivelor de control la entitatea controlată.

(5) Personalul cu atribuții de control ce are calitatea de funcționar public trebuie să respecte dispozițiile referitoare la incompatibilități și conflicte de interese, așa cum sunt ele prevăzute în reglementările specifice funcției publice.

Art.8. - Personalul cu atribuții de control este obligat:

- a) să cunoască legea și specificul activității din domeniul controlat și să aplice cu consecvență principiile de drept și dispozițiile legale;
- b) să adopte, pe toată perioada controlului, un comportament bazat pe respect și considerație;
- c) să nu facă discriminări, să nu acorde privilegii și să nu se lase influențat de interese personale sau presiuni;
- d) să nu divulge către terți identitatea persoanelor care au formulat reclamații, sesizări sau petiții, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;
- e) să se documenteze asupra activității desfășurată de entitatea controlată;
- f) să prezinte reprezentantului entității controlate documentul care atestă împuternicirea expresă pentru efectuarea controlului;
- g) să menționeze în actul de control temeiul legal, obiectul și după caz obiectivele controlului;
- h) să precizeze în actul de control dreptul de exercitare a căilor de atac, termenele și organul la care se depune plângerea, dacă legea dispune astfel;
- i) să comunice consecințele refuzului de a permite efectuarea controlului, conform reglementărilor specifice;
- j) să țină seama de toate documentele și informațiile prezentate de entitatea controlată, pentru formularea concluziilor controlului efectuat;
- k) să consemneze în actul de control poziția entității controlate cu privire la concluziile controlului efectuat, dacă prin reglementări speciale nu se prevede altfel;
- l) să nu încalce drepturile entității controlate și să nu prejudicieze, cu intenție, imaginea entităților sau a personalului acestora, a altor instituții sau persoane juridice sau fizice, precum și a patrimoniului acestora;

Art.9. - Documentele verificate în timpul controlului se restituie entității controlate, cu excepția celor care, în situațiile și condițiile prevăzute expres de lege, pot fi reținute, consemnându-se în actul de control acest fapt.

Art.10. - (1) Personalul cu atribuții de control are obligația să își fundamenteze constatările, concluziile și măsurile, pe baza dispozițiilor legale, a documentelor, informațiilor și materialelor provenite de la structurile entității controlate sau de la alte entități, după caz.

(2) Rezultatele controlului se materializează într-un act de control, conform metodologiei specifice fiecărei entități cu atribuții de control.

Art.11. - (1) Actul de control se prezintă, după caz, conducătorului autorității sau instituției publice din care face parte entitatea cu atribuții de control, în vederea aprobării, conform procedurilor stabilite prin legile speciale.

(2) Refuzul aprobării actului de control de către conducătorul autorității sau instituției publice se dispune prin rezoluție motivată, situație în care se vor preciza măsurile care urmează a fi luate și se vor nominaliza persoanele care vor trebui să le aducă la îndeplinire.

(3) După aprobare, actul de control se transmite, după caz, entității controlate și/sau instituțiilor vizate.

(4) În cazul în care există indicii privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală, actul de control și documentele anexă se transmit organelor de urmărire penală în termen de 15 zile de la data finalizării actului de control.

Art.12. - În cazul în care se constată încălcări ale legii sau ale interesului public, altele decât cele care intră în competența specifică, personalul cu atribuții de control este obligat să informeze de îndată conducerea autorității sau instituției

publice din care face parte, în vederea sesizării instituțiilor competente, potrivit legii.

Art.13. - Personalul cu atribuții de control își exercită atribuțiile în domeniul specific de activitate, beneficiind de protecția legii și drepturile conferite de reglementările speciale.

Art.14. - Personalul cu atribuții de control are drept de acces, în condițiile legii, în birourile, spațiile de lucru, depozitele, rampele, mijloacele de transport și în orice alte locuri aflate în legătură directă sau indirectă cu activitatea acestei entități.

Art.15. - (1) Pentru fundamentarea corespunzătoare a constatărilor, propunerilor sau măsurilor luate, personalul cu atribuții de control are dreptul:

a) să solicite, să examineze și să rețină orice înscrisuri, care pot fi reținute în situațiile și condițiile prevăzute expres de lege, documente, evidențe sau materiale care conțin date relevante în legătură cu obiectul controlului;

b) să solicite toate informațiile, declarațiile sau notele explicative referitoare la documentele supuse controlului;

c) să solicite eliberarea de copii după orice înscris sau document considerat relevant pentru justificarea constatărilor controlului;

d) să solicite date și informații de la persoane juridice sau fizice care au legătură cu obiectul controlului.

(2) Dreptul personalului cu atribuții de control de a solicita datele, informațiile și documentele prevăzute la alin.(1) se exercită cu respectarea prevederilor legale referitoare la protecția informațiilor clasificate, a datelor cu caracter personal și a confidențialității.

Art.16. - Pentru clarificarea unor probleme care presupun cunoștințe de specialitate, personalul cu atribuții de control poate consulta specialiști și experți din domenii specifice de activitate.

Art.17. - Sporurile și stimulentele care se acordă personalului cu atribuții de control sunt cele prevăzute în actele normative care reglementează domeniul specific de activitate al acestora.

CAPITOLUL IV

Departamentul de Control al Guvernului

Art.18. - Departamentul de Control al Guvernului coordonează și controlează aplicarea de către entitățile cu atribuții de control a prevederilor prezentei legi.

Art.19. - În realizarea funcțiilor sale, Departamentul de Control al Guvernului îndeplinește următoarele atribuții:

- a) urmărește respectarea de către entitățile cu atribuții de control a prevederilor prezentei legi, a politicilor și strategiilor în domeniul controlului;
- b) verifică legalitatea și transparența activităților desfășurate de entitățile cu atribuții de control și întreprinde măsuri pentru corectarea disfuncționalităților constatate;
- c) colaborează pe problemele specifice controlului cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu alte autorități și instituții publice, cu organizații neguvernamentale, cu persoane juridice și fizice;
- d) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

Art.20. - (1) În vederea realizării atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, instituțiile publice sau structurile centrale și locale, precum și autoritățile administrației publice locale au obligația să pună la dispoziția Departamentului de Control al Guvernului toate documentele și informațiile solicitate, cu respectarea prevederilor legale referitoare la protecția informațiilor clasificate, a datelor cu caracter personal și a confidențialității.

(2) În măsura în care consideră necesar, Departamentul de Control al Guvernului poate solicita date și informații și de la alte persoane juridice sau fizice care au legătură cu realizarea atribuțiilor sale, prevăzute de prezenta lege.

(3) Datele și informațiile obținute vor fi centralizate într-o bază de date necesară pentru:

- a) dezvoltarea politicilor și strategiilor în domeniul controlului;
- b) corectarea disfuncționalităților apărute în exercitarea atribuțiilor de control;
- c) creșterea calității și eficienței actului de control.

Art.21. - (1) În vederea îndeplinirii prevederilor prezentei legi, Departamentul de Control al Guvernului efectuează controale al căror rezultat se consemnează în rapoarte de control, informări și sinteze.

(2) Constatările și propunerile formulate se înaintează, după caz, primului ministru, miniștrilor de resort sau conducătorilor autorităților și instituțiilor publice vizate.

(3) Autoritățile și instituțiile publice vizate vor comunica Departamentului de Control al Guvernului, în termen legal, măsurile luate.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art.22. - (1) Încălcarea dispozițiilor prezentei legi de către personalul cu atribuții de control constituie abateri disciplinare, dacă faptele săvârșite nu întrunesc, potrivit legii penale, elementele constitutive ale unor infracțiuni, situație în care vor fi sesizate organele de urmărire penală competente.

(2) Sancțiunile disciplinare se aplică de către conducătorul instituției din care face parte entitatea cu atribuții de control în conformitate cu legea și cu regulamentele proprii de organizare și funcționare.

Art.23. - Măsurile dispuse prin actele de control, cu încălcarea legii, care au cauzat prejudicii, atrag răspunderea civilă a personalului cu atribuții de control și a altor persoane responsabile din cadrul instituțiilor și autorităților cu atribuții de control.

Art.24. - Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile Legii nr.7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, ale Legii nr.477/2004 privind codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, cu dispozițiile actelor normative care reglementează domeniul specific de activitate al entităților cu atribuții de control, cu dispozițiile legislației funcției publice, legislației muncii, precum și cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz.

Art.25. - Prezenta lege intră în vigoare în termen de 15 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.